

EN TIDNING FRÅN

Xtrafik

NR 4 • 2011

resa

Ali hejar glatt

Vi måste göra medvetna val

JENS ASSUR

SUCCÉ I SÖDERHAMN!

NYHETER • KORSORD • TÄVLING

Allt fler reser kollektivt!

Under året har allt fler valt att resa med X-trafiks tåg och bussar. Vi räknar med att ha cirka 13,8 miljoner registrerade resor under 2011. Visserligen ligger målet om fördubblat resande till år 2020 långt bort men utvecklingen går helt klart i rätt riktning. Att få fler människor att resa med buss och tåg innebär inte sällan att ett invariant mönster måste brytas. Därför genomför X-trafik just nu en testresenärskampanj. Läs mer om kampanjen i detta nummer av RESA.

Kollektivtrafiken måste fungera, såväl sommar som vinter. Inför kommande vinter har stora förberedelser gjorts för att hålla trafiken i gång.

Den 1 januari 2012 uppstår en helt ny myndighet i Gävleborgs län – en regional kollektivtrafikmyndighet. Vad detta kommer att innebära och mina tankar om förändringen kan du läsa mer om på sidan 13.

Matts Hildebrand
vd, X-trafik

resa utges av X-trafik. Tidningen distribueras till samtliga hushåll i Gävleborgs län. Ansvarig utgivare: Lars Björling. Produktion: Kilometer Reklambyrå. Omslagsfoto: Henric Lindsten. Tryck: Color Print. Upplaga: 145.000 ex. För ej beställt material ansvaras ej. All eventuell vinstskatt i tävlingar betalas av vinnaren. Med reservation för eventuella tryckfel.

MÅNGA SAKER KLARA PÅ GÖRA-LISTAN 2011

I juni presenterade vi en del av de planerade aktiviteter för 2011 som vi gör tillsammans med våra entreprenörer och samarbetspartners. Så här i slutet av året känns det bra att kunna visa vad vi gjort och även vad vi ska fortsätta att jobba med.

KLART

- Kortare svarstider på Trafikupplysningen
- Enklare hantering via webb av resegaranti och kundsynpunkter
- Egen ny Beställningscentral för serviceresor i Söderhamn
- Byta ut ett tvåvagnars X-tåg till ett med tre vagnar
- Ytterligare fem gasbussar hos Stadsbussarna i Gävle
- Gått över till 100 % biogasdrift i gasbussarna i Gävle
- Nya stadsbussar i Bollnäs
- Nytt linjenät med utökad trafik i Söderhamn
- Nya stadsbussar i Söderhamn
- Nya kundcenter i Edsbyn och Bergsjö
- Rymligare bussar i högtrafik på stomlinjerna i Hälsingland (linje 29, 51, 53 och 100)
- Utökade vinterförberedelser för trafikföretagen och Trafikverket
- Ökad användning av förnyelsebart bränsle i bussar
- Sommarbussar till Furuviik
- 10-resorskort
- Ökad städning och underhåll av väderskydd
- Trygghetsåtgärder vid hållplatser och gångvägar
- Stationssamverkan och utveckling av Gävle Central
- Testresenärskampanjer
- Direktinformation med reserbjudanden
- Förbättrad trafik på Norrlandet i Gävle
- Fler Upptåg på sträckan Gävle–Uppsala
- Utökad samarbete mellan X-trafik och företag vid tjänsteresor

VI JOBBAR VIDARE MED

- Pilotprojekt, ytterligare hållbar bränsleförsörjning av bussar
- Försök med upplysta hållplatser
- Utvecklad resegaranti
- Utvecklade kundlöften
- Resvärdar på stationer i Gävle

Har du synpunkter eller idéer om vår verksamhet, är du alltid välkommen att kontakta oss på marknad@xtrafik.se

FLYGANDE START FÖR STADSTRAFIKEN I SÖDERHAMN!

SUCCÉ! Det finns inte många andra ord att använda för starten på Söderhamns nya stadsbusstrafik. – Resandet har varit mycket över förväntningarna, säger trafikplaneraren Andreas Eriksson på X-trafik. Under oktober gjordes fler resor i Söderhamn än i både Hudiksvall och Bollnäs.

Normalt sett räknar man med att det tar två till tre år innan resenärerna hittar till ett nytt trafikutbud. Det tar tid att förändra sina vanor. Den 21 augusti ersattes den tidigare linje 60, som var långt ifrån heltäckande, av tre nya stadslinjer. Resandet gick från 5-6 000 resor/månad till 46 000 resor i oktober.

– Visserligen blir det fler bussbyten i den nya trafiken och varje byte räknas som en ny resa, men siffrorna är ändå anmärkningsvärt bra, konstaterar Andreas Eriksson.

EN JÄMFÖRELSE med några andra städer i länet under oktober visar vad Andreas pratar om.

– Det finns flera förklaringar till att det

gått så bra. Att det är ett nytt och väl genomtänkt linjenät förstås. Att Söderhamns kommun har gett alla ungdomar ett gratis busskort inom kommunen bidrar också. Den nya centrumhållplatsen vid Järnbron har också visat sig fungera alldeles utmärkt med mycket enkla byten mellan linjerna. Andreas betonar det goda samarbetet mellan Söderhamns kommun, X-trafik och KR-trafik som ledde fram till den nya stadstrafiken.

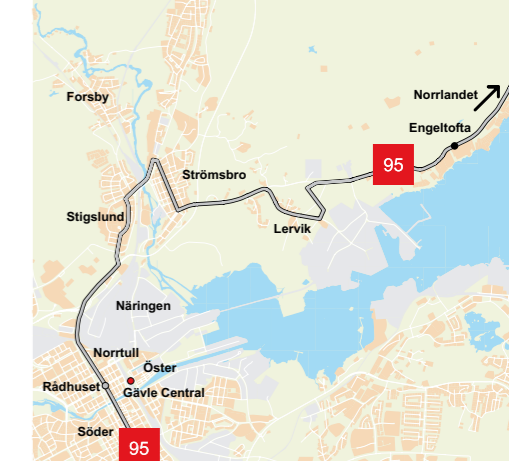
– Innan fanns det en del oro hos vissa resenärer, till exempel för bytena vid Järnbron. Nu hörs nästan bara positiva signaler. Bussbytena är enkla i och med att bussarna står med dörrarna mot varandra vid en gemensam refug. Det är bara att gå rakt över till nästa buss.

TIDABELLERNÄR ÄR lagda fram till december 2012. Nu vill X-trafik, kommunen och KR-trafik se hur trafiken fungerar under vintern och utvärdera bytestider med mera. Om det visar sig att det finns andra saker som bör justeras kommer detta att ske i december 2012.

Bollnäs	36 000 resor
Hudiksvall	45 000 resor
Sandviken	23 000 resor
Söderhamn	46 000 resor

HARKSKÄR FÅR MER TRAFIK

EFTER FLERA ÅRS KAMP med insändare och andra påtryckningar får nu äntligen de boende längs Norrlandet i Gävle och ut till Harkskär tätare busstrafik på linje 95. – Gävle kommun har skjutit till 1,3 miljoner kronor, berättar planeraren Lasse Rösth på X-trafik. Även Region Gävleborg har bidragit med medel. Vi har lagt in ytterligare lite trafik i tidtabellen eftersom vi räknar med en del biljettintäkter också.

I TIDABELLEN SOM GÄLLER från 12 december körs nu 45-minuterstrafik från Harkskär på vardagar mellan 06.00 och 23.15. På lördagar och söndagar går bussarna var 90:e minut från Harkskär mellan 06.45 och 23.15. – Det är många som flyttat ut till sommarstugeområdena och det har byggts nya bostäder. Vi har haft en bra dialog och mycket bra samarbete med Utvecklingsgruppen för Norrlandet, en lokal intresseförening. Det är jättekul att de varit så engagerade. – Nu hoppas vi att de som bor längs sträckan tar chansen och visar att de tätare tureterna behövs, säger Lasse Rösth.

LÄNGS LINJE 95 ligger även flera badplatser och besöksmål, bland annat Engeltofta som gör en stor satsning på pensionat, gästmarina och konferensverksamhet de närmaste åren.

ALI HEJAR PÅ ALLA

TEXT: MATS NÄSLUND FOTO: STÉFAN ESTASSY

Ali Sadi har bara kört buss i fyra år. Hans dröm är att bli arkitekt. Ändå har han på kort tid både blivit instruktör och kontrollant hos Stadsbussarna i Sverige. – Jag trivs jättebra, det är ett fantastiskt jobb där man träffar mycket folk, säger Ali.

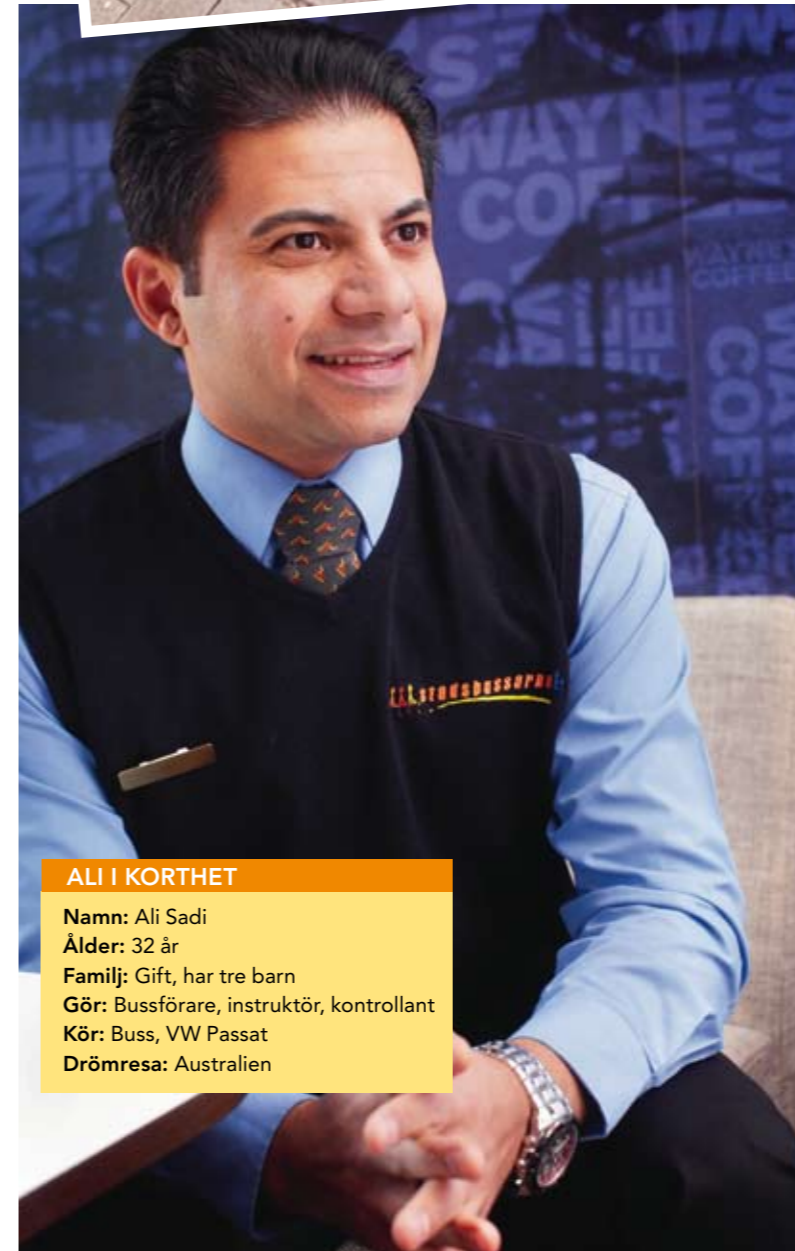
DET VAR LITE AV EN slump som gjorde att Ali började köra buss. Han såg på Arbetsförmedlingen att det skulle starta en förarutbildning och han tyckte att det lät intressant. Arbetet har väckt många tankar hos honom som han vill föra vidare till nya förare och kollegor. – Det här är ett serviceyrke. Det är precis som när du går till en affär för att handla kläder, du väljer den där du får bra service och ett bra bemötande. Vi måste inse att vi har stark konkurrens från både bil och taxi, menar Ali. – Man ska känna sig trygg och välkommen i bussen.

FÖR ALI INNEBÄR det att han alltid hejar på alla, alltid är korrekt klädd och alltid försöker att köra på ett tryggt sätt. – Jag har ansvar för bussen och mina passagerare. Det spelar ingen roll om inte alla

hejar tillbaka, jag gör i alla fall mitt jobb och det är mycket roligare att vara glad och vänlig på jobbet. – Det är roligt att köra buss nu. Vi har nya fordon, bra förare, allt fungerar, det finns värme på vintern och kyla på sommaren. En förare som sitter och kör hela dagarna måste må bra för att göra ett bra jobb. – Vi kan välja våra pass efter vilken slags person vi är, berättar Ali. Om jag är en morgonmänniska väljer jag oftare tidiga pass. De som är kvällspigga försöker få många pass på kvällstid. Det fungerar väldigt bra.

ALI ÄR MEDVETEN om att mycket har förändrats de senaste åren. Bussarna har blivit bättre, men trafiken är tätare, gatorna trängre, kravet på biljettintäkter är större. – Biljetterna är våra intäkter. Det är bra för då får vi rätt inställning och behandlar resenärerna som kunder som vi ska vara rädda

om. Men det betyder också att vi inte kan vara hur slappa som helst. Vi måste se till att alla betalar för sig. Tyvärr är det en del fusk med SMS-biljetter och åldersgränser. Det är stressigt för förarna att hinna kolla ordentligt. – Men jag märker att andra resenärer uppskattar att vi gör våra kontroller. Det är viktigt för trafiken att folk betalar, bussarna rullar större delen av dygnet och slits ganska hårt. **VAD KAN VI SOM** resenärer göra för att det ska fungera smidigt med bussresorna? – Köp dina kort och biljetter på internet. Det underlättar för resan och är dessutom billigare för dig. Istället för att köpa biljetter kontant på bussen kan du betala med kontokort. Ta reda på så mycket som möjligt om din resa innan du kommer till bussen så går allt mycket snabbare!

ALI I KORTHET
Namn: Ali Sadi
Ålder: 32 år
Familj: Gift, har tre barn
Gör: Bussförare, instruktör, kontrollant
Kör: Buss, VW Passat
Drömräsa: Australien

ENDAST
220:-/MÅNAD
MED AUTOGIRO

SENIORKORT 2012 – RES HELA ÅRET I HELA LÄNET

Kortet gäller för obegränsat antal resor med X-trafiks bussar, X-tåget, Tåg i Bergslagen och UL inom Gävleborgs län under 2012. Seniorkortet är personligt och gäller för dig som fyllt 65 år. Kortet kostar 220 kr/månad när du betalar månadsvis med autogiro eller 2640 kr om du vill betala hela summan.

Du som redan har Seniorkort gör så här:

- Betalar du kortet månadsvis med autogiro får du automatiskt ett nytt kort hemskickat under december.
- Har du betalat hela kortet mot postförskott kommer du att få ett brev där det står vad du ska göra.

Du som är ny kund gör så här:

- Vill du betala kortet **månadsvis med autogiro** fyller du i en beställningsblankett som finns att skriva ut på hemsidan, eller beställer en blankett på tel 0771-9 10 10 9.
- På **hemsidan** kan du köpa Seniorkort och välja om du vill betala via din Internetbank eller med kontokort. Kortet skickas sedan hem till dig.
- Vill du betala seniorkortet **mot postförskott** (postens avgift tillkommer) fyller du i en beställningsblankett som finns att skriva ut på hemsidan eller beställer en blankett på tel 0771-9 10 10 9.

FRÅN 11 DECEMBER GÄLLER NYA TIDER

- Efter önskemål från resenärer har ca 500 turer i länet ändrats för att bland annat ge bättre buss- och tåganslutningar.
- Alla turer inom stadstrafiken i Sandviken kommer att justeras 15 min för att passa anslutningar bättre.
- Fler turer på linje 95. Se info på sid 5.
- Vi höjer kvaliteten och kapaciteten på X-tågen genom att byta ut ett tvåvagnars-tåg till ett med tre vagnar vilket ger cirka 100 fler sittplatser.
- SJ kör ett snabbtåg från Stockholm kl 20.23 som passerar Gävle kl 21.48 och ankommer till Sundsvall kl 23.45.

BUSSFÖRSLAG VANN DRIVHUSET24

DEN ÅRLIGA TÄVLINGEN Drivhuset24 är en utmaning för studenter vid Höghskolan i Gävle. På 24 timmar ska de lösa problem som företag har anmält. När tävlingen avgjordes för fjärde gången i mitten av oktober vann det lag som ägnat ett dygn åt X-trafiks och Stadsbussarna i

Gävles problematik. Det vinnande förslaget var ett busskort med fler funktioner än dagens. Bland annat skulle det innehålla ett poängsystem som gav mer rabatt ju fler resor man gör. Dessutom skulle företaget som reser mycket kollektivt kunna "belönas" med reklamplatser på bussarna.

Det vinnande laget bestod av studenterna Payam Khatibnia, Elias Widenius, Russel Alido och Sara Johansson. Laget vinner en gemensam resa till Barcelona. Övriga deltagande företag var Sandviken Energi, Sandvik, Carema, Gästrik Återvinnare och Gästrik Vatten.

Klipp ut och spara! ✂

Bussar, X-tåget och färdtjänst i jul- och nyårshelgen

Fredag 23 december

Bussar och X-tåg kör enligt ordinarie tidtabell med nattrafik. OBS! Ingen nattrafik med Stadsbussarna i Gävle.

Julafton

Bussar och X-tåg kör enligt lördagstidtabell. OBS! Ingen nattrafik.

X-tåget

Sundsvall – Gävle 08.27
Gävle – Hudiksvall 13.06
Hudiksvall – Gävle 14.31
Ljusdal – Gävle 08.10, 10.10, 12.10, 14.10
Gävle – Ljusdal 10.10, 12.10

Juldagen

Bussar och X-tåg kör enligt ordinarie sön- och helgdagstidtabell med nattrafik.

X-tåget

Gävle – Hudiksvall 12.03
Hudiksvall – Gävle 13.41
Ljusdal – Gävle 12.10, 14.10, 16.10, 18.10
Gävle – Ljusdal 10.10, 12.10, 14.10, 16.15, 21.40

Annandag jul

Bussar och X-tåg kör enligt ordinarie sön- och helgdagstidtabell.

Nyårsafton

Bussar och X-tåg kör enligt ordinarie lördagstidtabell med nattrafik.

Nyårsdagen

Bussar och X-tåg kör enligt ordinarie sön- och helgdagstidtabell.

Fritidskortet gäller dygnet runt under jullovet 19/12 – 8/1.

Färdtjänst julafton

Du som ska resa med **specialfordon** på julafton ska förbeställa din resa senast **söndagen den 11/12**. Ring beställningscentralen på telefon **0771-64 64 65** och tala om när och vart du vill åka.

Vanlig färdtjänsttaxi kan förbeställas tidigast 10/12.

Beställningscentralens öppettider är:

Måndag – fredag 06.00 – 22.00.
Lördag och helgdagsafton 07.00 – 22.00. (Gäller även julafton och nyårsafton).
Söndag och helgdag 08.00 – 22.00.

JENS ASSUR, FOTOGRAF, REGISSÖR, MANUSFÖRFATTARE.

KÖP INTE SÅ MYCKET SKIT!

TEXT: MATS NÄSLUND FOTO: HENRIC LINDSTEN

Det är lite svårt att veta var den här artikeln ska börja. Att bara försöka sammanfatta hans karriär hittills skulle kräva hela utrymmet. Att låta honom få utveckla sina tankar kring konsumtion och hållbarhet kräver minst lika mycket till. Och då har vi inte ens berört den ilska som hans bilder från uppväxtstaden Bollnäs väckte för ett par år sedan. Det är en spännande resa som Jens Assur är ute på.

JENS I KORTHET

Ålder: 41

Familj: Sambon Jennie, tre barn varav två är bounusbarn

Bor: Stockholm

Gör: Fotograf, regissör, manusförfattare.

Kör: Cykel, en C-G Petterssonbåt från 1917 och en Porsche 911 från 1984. Bilen har jag knappt kört de senaste åren, så det börjar bli dags att sälja den.

Åker: Tåg, är fantastiskt på längre sträckor. Flyg.

Drömresa: Jag skulle vilja resa genom USA från kust till kust. Verkligen ta tid på mig och ta del av samhället.

JENS HAR LANDAT

i ena hörnet av nybyggda Sven-Harrys Konstmuseum vid Vasaparken i Stockholm. I den spektakulära mässingsklädda byggnaden har han sitt företag Studio Jens Assur. På resan från födelsen i Stora Blåsjön i Jämtland och hit har han passerat otaliga länder och krigshärder, dokumenterat fattigdom och orättvisor men framför allt på senare år skapat debatt med provokativa filmer, projekt och utställningar.

– Jag arbetade som nyhetsfotograf på Expressen mellan 1990 och 1997, berättar Jens. Det gav mig möjlighet att åka jorden runt och skildra samhällsförändringar. Det var en bra tid på Expressen just då. Tidningen hade stora resurser, satsade mycket på foto och det var högt i tak på många sätt. Jens vann Årets Nyhetsbild 1992 för en bild från Mogadishu i Somalia på en åttaårig pojke som just fått ena foten bortsprängd av en mina. Två år senare vann han Årets Bild för en bild från folkmorden i Rwanda. Självklart har den typen av upplevelser präglat honom. Men han säger också att det finns en särskild energi när man arbetar i konfliktområden. En spänning.

– **EFTER EXPRESSEN** startade jag Studio Jens Assur som arbetar med film, utställningar, design och projekt av olika slag. Jag

kände att foto inte räckte som kanal för det jag ville berätta. Film har en så mycket större genomslagskraft. Det är mer krävande att arbeta med men jag gillar den utmaningen.

BÅDA JENS KORTFILMER ”Den sista hunden i Rwanda” från 2006 och ”Killing the Chickens to Scare the Monkeys” från 2011 har vunnit massor av priser på filmfestivaler runt om i världen.

– Filmer öppnar för en diskussion med publiken på ett helt annat sätt än ett foto gör, hävdar Jens. Det är dessutom så mycket lättare att få spridning för en film, infrastrukturen med filmfestivaler och TV finns redan där. Att flytta runt en fotoutställning är extremt tidskrävande och där blir frågan oftare om man gillar fotot eller inte.

”Det pågår en gigantisk folkvandring i världen.”

MEN VISST HAR Jens

Assurs fotoutställningar ofta väckt diskussion. Inte minst när han valde att visa Bollnäs, där han bodde i åtta år under uppväxten, i en rad vinterbilder som kanske inte direkt var av det tillrättalagda slaget. Bilderna var en del av projektet ”Hunger” som i fem böcker bland annat skildrade konsumtionssamhället, vad som händer i världens megacities och så ... Bollnäs.

– Det ÄR ganska mycket vinter i Bollnäs, konstaterar Jens. Och jag kan faktiskt inte ta ansvar för hur de planerat Bollnäs. Vi

önskar ju så innerligt att det alltid skulle vara sommar i Sverige – att vi var ett riktigt sommarland. När vi får se osminkade bilder från en typisk, medelstor svensk stad som i det här fallet råkade vara Bollnäs, blir vi irriterade.

– Om jag bodde i en mindre stad skulle jag vara orolig. Det pågår en gigantisk folkvandring i världen. Varje månad flyttar åtta miljoner människor till storstäderna. Det finns snart 400 städer i världen med mer än en miljon invånare. För 100 år sedan fanns det bara en, London.

– När staden är som bäst är den mångkulturell, mångreligiös, mångsexuell, ja mångfacetterad på alla möjliga sätt som mindre orter aldrig kan vara.

– **DÄREMOT TYCKER** jag att alla städer med mer än en miljon invånare borde ha bilförbud! Titta er omkring så ser ni hur mycket stadsyta som bilismen tar upp. I storstäder ska man cykla, promenera och åka kollektivt. Här i Stockholm cyklar du från ena änden till den andra på 10–15 minuter. Om vi utropade Stockholm till bilfri huvudstad 2015 är jag säker på att 100 andra stora städer har följt efter inom tio år. Se bara på vad som hände när man införde rökförbud på restauranger och allmänna platser. Många trodde att det inte skulle gå men har någon ens klagat?

– Jag efterlyser politiker som tror så starkt på sina visioner att de är beredda att offra sin makt för dem.

JENS ERKÄNNER ATT tanken på att ge sig in i politiken har dykt upp hos honom. Han är onekligen övertygande i sin argumentation, han är påläst och han har egna erfarenheter som stödjer det han säger. Frågan är om han påverkar mer som han arbetar nu än genom ett politiskt parti ...

– Vi måste ställa om från vårt nuvarande konsumtions-samhälle till ett tjänstesamhälle. Idag konsumerar vi som en bulemiker åter. Vi köper, kastar, köper, kastar... Det är ju helt sjukt att vi lägger ner mer tid och pengar på att köpa utrustning till den där skogs promenaden än på själva promenaden. Jag såg ett citat i ett av lyxmagasinen som löd "Det allra viktigaste för en lyckad skidsemester är att ha rätt skidglasögon!". Och tyvärr går vi på det där. Att åka till köpcentra har blivit en hobby, en tröst, en drog, ett sätt att umgås och få snabb belöning genom att köpa prylar av dålig kvalitet.

– Överallt möter vi budskap om att vi ska konsumera mer, vilka de 100 rikaste personerna i Sverige är, vem som har de dyraste bilarna i din kommun och så vidare. Vi har helt tappat bort diskussionen om vilket slags samhälle vi vill ha. Konsumtion är ju dessutom en ganska kortsiktig drog. Hur ofta kan du egentligen byta mobiltelefon?

– VAR OCH EN AV OSS kan faktiskt bestämma väldigt mycket, menar Jens. Vi måste bara börja göra medvetna val och vi måste ta tillbaka det offentliga rummet där vi kan umgås.

– Jag bor en stor del av året i skärgården och har tidigare haft en stor plastbåt som drog ganska mycket bränsle. För något år sedan sålde jag den och köpte en gammal träbåt från 1917. Den drar minimalt med bränsle, är så vacker att jag blir glad varje gång jag ser den och folk vänder sig om när vi kommer åkande. Ändå får jag ständigt höra kommentarer som: "Men hur orkar du ha en träbåt? Är det inte väldigt mycket jobb med den?" – Som om fyra dagars roligt arbete varje år skulle vara det värsta jag kan utsätta mig för. Jag ser glädjen och tillfredsställelsen i att vårda något som snart är 100 år gammalt och som jag hoppas ska gå i arv till min son. Det är hållbarhet.

JENS MENAR ATT glädjen finns i de medvetna valen. Att vi inte kan fortsätta att shoppa som vi gör utan att reflektera över vilka effekter det har på oss själva och på samhället omkring oss. Inför julen, den mest konsumtionsinriktade tiden på året, har han bara ett kort och tydligt budskap.

Sao Paulo, hämtad från den första boken "If You Love Global Warming – Honk!" ur bokserien Hunger.

Bild ur den prisbelönta filmen "Killing the Chickens to Scare the Monkeys" (2011).

– Köp inte så mycket skit! Det är inte fel att konsumera, men välj sånt som har ett långsiktigt värde för dig. Du kan faktiskt välja bort chips och cola eller dyr oxfilet om du vill. Vi måste sluta vara så jäkla passiviserade.

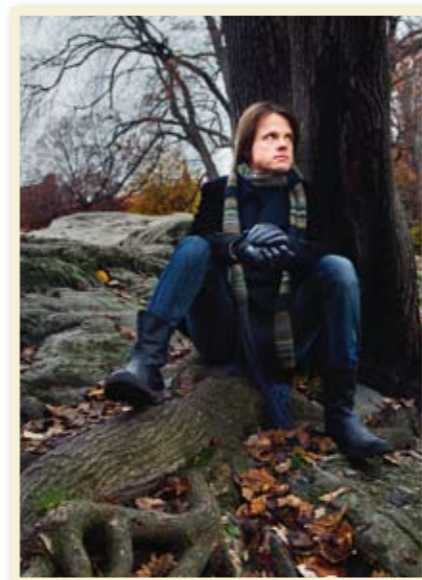
SAMMA DAG SOM den här intervju görs med Jens Assur, passerar jordens befolkning sju miljarder människor. Är han optimist eller pessimist inför framtiden på vår planet? – Jag kan känna en rädsla för att den tecknade filmen Wall-E är den mest prick-säkra filmen om framtiden som gjorts ... (handlar om en liten robot som är den sista varelsen kvar på jorden, reds. anm.)

Jens tänker en stund innan han fortsätter. För första gången under intervjun blir han lite mer försiktig med sitt svar. Förmodligen för att frågan är så stor. – Varje reser 400 000 svenskar till Thailand på semester. Det ger jobb till människorna som bor där och det är skönt för oss som får sol och värme. Men vad händer när lika stor andel av Kinas, Indiens och Brasiliens befolkning börjar resa i samma omfattning? Jag tror att vi står inför ganska stora utmaningar.

– Samtidigt måste jag ju vara beredd att tillåta dem samma utveckling och möjligheter som jag tillåter mig själv. Just nöjesresor är kanske min största akilleshäla. Jag

inser att att jag skulle kunna bli kritiserad för mitt sätt att använda resurser och hur jag konsumerar i det fallet. Men jag väljer att göra det som ett av mina medvetna val i livet. Resorna ger mig glädje och jag kan använda mig av erfarenheterna på olika sätt.

INTERVJUN ÄR SLUT och Jens ska gå vidare till en filmvisning där han ska sitta i juryn. Det har mörknat utanför Studio Jens Assurs stora glasfönster. Vi kliver ut mellan bilarna på gatan och slås förstas direkt av tanken på hur det skulle se ut om de inte alls fanns där. Det handlar bara om vilka val vi vill göra för framtiden.

TÄVLA & VINN!

VAD ÖNSKAR SIG TOMTEN I JULKLAPP? ↓

Fyll i de vågräta orden och se vad det är i julklappen. Skicka rätt ord på ett vykort till X-trafik, Box 264, 826 26 Söderhamn, senast 31 december 2011.

Tävlingen är öppen för barn upp till 12 år.

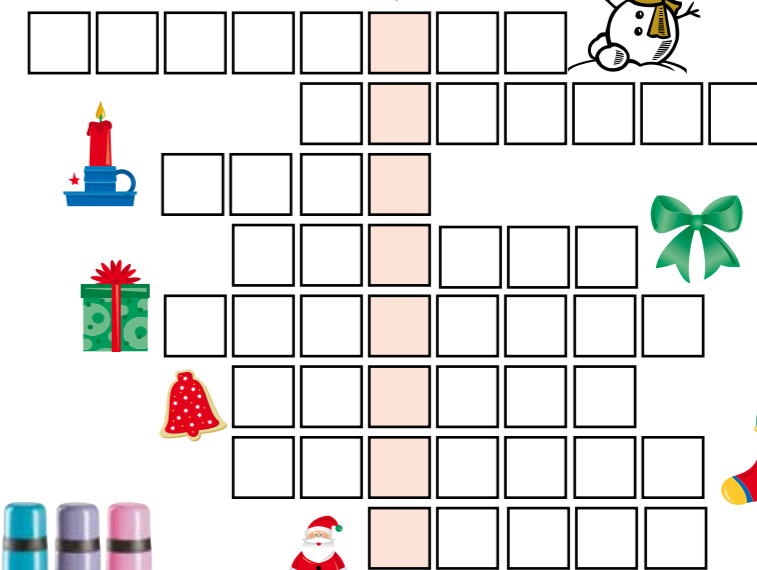

1:A PRIS:

En dags Skipass i Järvsöbacken för fyra personer! (2 vuxna & 2 barn) Värde 1120:-.

2:A – 5:E PRIS:

Färgglad termos med muggar.

JULKUL!

- Det är flera meter snö utanför!
- Nä, du driver med mig!

- Hur går det för årets Lucia!
- Lysande!

- Tomten mådde visst inte så bra i år?
- Nä han hade säckat ihop!

- Var det många som dansade kring granen i år!
- Nä, inte en kotte!

- Vad äter snögubben till frukost?
- Snöflingor såklart!

- Är du klar med julgodiset!
- Ja, men det tog nästan knäcken på mig!

BYGG EN SOCKERBITSLYKTA

DU BEHÖVER:

En bit kartong
Aluminiumfolie
Sockerbitar
Lim (ej brandfarligt!) eller kristyr som du gör av florsocker och vatten.
Värmeljus

GÖR SÅ HÄR:

Klipp ut en cirkel med en ungefärlig diameter på 10 cm ur kartongen. Klä kartongcirkeln med aluminiumfolie. Doppa sockerbitarna i lite lim (eller kristyr) och sätt dem i en cirkel på kartongcirkeln. "Mura" sedan ytterligare några våningar med sockerbitar. Låt torka och sätt ett värmeljus i mitten.

"Det är en vanesak att börja åka buss. Jag har åkt morgon och kväll under den här perioden."

Annica Rosquellii, Valbo

"Det har varit bra. Jag har åkt till och från jobbet men även nån gång på helgen. Det går ju så tätt med bussar här i stan nu."

Leif Bäckström, Söderhamn

"Det har väl fungerat bra. Ibland jobbar jag konstiga tider, men jag har relativt nära till hållplatsen. Linje 100 är kanon på alla vis, särskilt nu när den går raka vägen. Tidigare gick den krokigt och då tog det för lång tid.

Jag har inte tittat på priser och kort än, men om det inte är för dyrt så kanske jag skaffar något kort som passar mina resvanor."

Torbjörn Östling, Bollnäs

"Jag är väldigt positiv. Jag har rest både till Sundsvall och Gävle. Det fungerar väldigt bra på längre sträckor men inte inom stan för det går dåligt med bussar där jag bor."

Anneli Ström, Hudiksvall

TESTRESENÄRER TYCKER TILL!

I slutet av augusti fick 13 000 bilister på fyra orter i länet ett brev med ett erbjudande från X-trafik: "Vill du ha chans till fria bussresor under 30 dagar?"

Av dem som svarade på erbjudandet valdes 600 personer ut.

Nu har resenärerna haft möjlighet att testa 30 dagar med fria bussresor.

Resa ringde upp några av dem för att höra hur testperioden hade fungerat!

"Det fungerar inte att åka till mitt jobb. Jag börjar 8. Om jag tar bussen är jag här 6.40 ... Med bilen tar det fem minuter."

Tomas Flygt, Bollnäs

"Det har väl fungerat bra. Jag har åkt både buss och tåg. Men det tar förstås lite längre tid till jobbet."

Mikael Sundberg, Hudiksvall

"Det har fungerat bra! Men jag har i och för sig åkt buss mycket förut också."

Johanna Spjuth, Hagsätra

"Det har faktiskt fungerat bra. Jag har tagit tåget till Ljusdal också några gånger när det varit halt och det har känts bra. Med tanke på stigande bensinpriser är det ett alternativ. Det har varit en fin förmån att få prova på. Jag kanske köper något slags klippkort som jag kan åka på ibland."

Christina Larsson, Bollnäs

KONKURRENSEN BLIR FRI FRÅN ÅRSSKIFTET

Den 1 januari 2012 får vi en ny kollektivtrafiklag i Sverige. Det låter kanske inte som någon "kioskvältare", men lagen öppnar faktiskt möjligheter för ett större utbud av trafik. Riksdagen, som har röstat igenom den här lagen, vill att det ska bli mer konkurrens i busstrafiken.

OM DU BARA HAR nödvändiga tillstånd för att bedriva busstrafik, får du köra precis hur mycket eller hur lite du vill. Du behöver bara anmäla det till X-trafik senast två veckor innan trafikstarten. Och säga till minst två veckor innan du tänker upphöra med din trafik.

Det här innebär att ett bussbolag kan välja ut en eller flera sträckor som de vill köra på. Antingen använder man sig av befintliga busshållplatser eller så skapar man egna. Teoretiskt sett kan det komma trafik på sträckor som idag helt saknar det.

– Men man ska komma ihåg att det idag knappast finns några sträckor som går runt på sina egna intäkter, säger Matts Hildebrand, vd för X-trafik. I snitt subventione-

ras varje resa med 50 procent via skattsedeln. Det ska bli intressant att se om den situationen går att förändra.

– Det kanske kan komma andra alternativ som erbjuder mervärden eller fler tjänster kring resan och därmed kan ta mer betalt. Kanske bredband på bussarna, kanske bonusprogram för företag eller enskilda resenärer, vad vet jag?

– PÅ KORT SIKT kommer det här inte att påverka X-trafiks utbud av trafik. Vi har långsiktiga upphandlingar och tydliga direktiv från kommunerna hur de vill att kollektivtrafiken ska se ut. Vi kommer inte att sluta köra våra bussar på en sträcka bara för att det dyker upp en ny aktör. Den upphandlade trafiken står för grundutbudet i kollektivtrafiken.

– På lite längre sikt kommer nog däremot det kommersiella inslaget att öka, så att vi får en bättre balans än idag.

– För oss på X-trafik är det viktigt att hela tiden vara på resenärernas sida. Därför ska

vi självklart uppmuntra lösningar som kan leda till en bättre kollektivtrafik. Vi vill gärna vara med som bollplank eller bidra på annat sätt med vårt kunnande och våra kontakter för att skapa rätt förutsättningar.

VAD HÄNDER MED X-TRAFIK?

Efter 1 januari 2012 byter X-trafik organisationsform från aktieföretag till förvaltning. Det är egentligen den enda skillnaden och inget som påverkar resenärerna på något sätt.

Alla kort och biljetter gäller precis som vanligt på X-trafiks bussar och X-tåg. Hitills har länets kommuner och landstinget gemensamt stått som ägare till X-trafik.

Från 2012 är Landstinget Gävleborg ensam kvar som huvudman.

NOMINERA TILL X-TRAFIKS MILJÖPRIS!

Glöm inte bort att nominera ett företag eller en arbetsplats som du tycker förtjänar X-trafiks Miljöpris 2011. X-trafik belönar arbetsgivare som på något sätt främjat användningen av kollektivtrafik för företagets resor. Skicka ditt förslag med en enkel motivering till **X-trafik, Box 125, 826 23 Söderhamn, märkt "Miljöpris" eller till marknad@xtrafik.se.** Du får självklart nominera din egen arbetsplats. Vinnande företag belönas med ett resestipendium värt 15 000 kronor. Senast 31/12 vill vi ha ditt förslag.

UNGA RESER GRATIS I GLADA HUDIK

Nu satsar även Hudiksvall på att ge sina ungdomar fria resor i kommunen. Sedan tidigare har ungdomarna i Söderhamn den förmånen. I Hudiksvall har alla ungdomar mellan 16–19 år som är folkbokförda i kommunen fått ett busskort hemskickat. Kortet gäller från 1 november för obegränsat antal resor med X-trafik, dygnet runt i hela Hudiksvalls kommun.

VINNARNA AV BOKEN "MINA MOTPOLER"

Maria Enros, Iggesund
Margareta Jansson, Gävle
Anna Carin Abrahamsson, Hudiksvall
Sven-Olov Pettersson, Ljusne
Anna Owetz, Järvsö

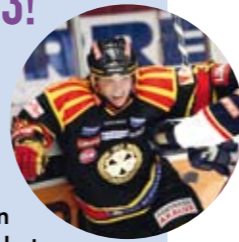
Grattis önskar X-trafik!

TOMTEBUSSEN I GÄVLE

En trevlig och uppskattad jultradition är Tomtebussten i Gävle. Även i år dyker den upp i jultrafiken. Har du turen att få åka med Stadsbussarnas rödklädda busstomte så blir du bjuden på pepparkaka.

ALLTID KUL MED LINJE 13!

Det spelar ingen roll om det är elitserien i ishockey eller andra evenemang – linje 13 rullar var 20:e minut från hållplatsen utanför Stadsbiblioteket.

Här är några kommande evenemang där arrangörerna räknar med extra festlig stämning och mycket folk.

30 DECEMBER

Brynäs IF-Växjö Lakers HC.
Brynäs inleder sitt 100-årsjubileum!

7 JANUARI

Ladies Hockey Night
Räkna med spännande upplevelser redan på bussen.

11 FEBRUARI

Ljust & Fräscht med Fredrik Lindström och Henrik Schyffert.

KUNDCENTER I BERGSJÖ

Nu har Bergsjö fått ett Kundcenter. Det är det tidigare köpstället Bergsjö Spel och Kiosk som nu kan erbjuda en högre servicenivå.

På X-trafiks Kundcenter kan du köpa alla våra kort, byta ut trasiga kort och få information om tider och priser.

Rätt lösning nr 3/11

VINN POCKETOGRAM!

Skicka korsordet senast **31 JANUARI** 2012 till: X-trafik, Box 264, 826 26 Söderhamn. Märk kuvertet "Korsord". Endast postade lösningar gäller! Fem personer vinner 3 Pocketogram värda 99 kr/st. Vinnarna meddelas per brev och publiceras i nästa nummer av Resa. Eventuell vinstskatt betalas av vinnaren.

VINNARE I KORSORDET NR 3-11.

Nisse Jansson, Gävle
Ackvie Hedblom, Ockelbo
Edith Tängnander, Bergby
Ingrid Jansson, Gävle
Birgitta Lövgren, Gävle
Grattis, ni vann 3 böcker från Pocketogram värda 99 kr/st!

RES 2 BETALA FÖR 1

Under helgerna **3 & 4 december, 10 & 11 december, 17 & 18 december** kan ni resa 2 och betala för 1 i hela länet (ej Stadsbussarna i Gävle) med alla våra kort och biljetter. Vi bjuder på den billigaste biljetten när du köper enkel- eller dagbiljett.

God Jul önskar X-trafik

Xtrafik